

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TO'LOV INFRATUZILMASINI SHAKILLANISHI VA RIVOJLANISH DINAMIKASI: TARIXIY, ILMIY HAMDA BOZOR TAHLILI	32
A.A. Akbarov, X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	42
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
TURIZM KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY AKTIVLARINING ROLI.....	47
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKOLOGIK SOLIQLAR VA TO'LOVLAR TIZIMI TAHLILI	53
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich, Abdolnizozov Murodbek Madiyarovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA IJTIMOYIY HIMOYA TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISHLAR VA TIZIMGA KIRITILAYOTGAN O'ZGARISHLAR.....	59
Kasimova Gulyar Axmatovna, Aripova Kamola Botir qizi	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHNI KOMPLEKS BAHOLASH VA PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK VA SUN'IY INTELLEKT USULLARINING INTEGRATSIYASI	64
Namazov Gafur Shokulovich	
BALIQCILIK SUBYEKTLARINI RIVOJLANTIRISHDA DUNYO MAMLAKATLARINING O'RNI	69
Beglayev Uchqun Xurramovich	
KAMBAG'ALLIK FENOMENINING IJTIMOYIY-IQTISODIY VA NAZARIY-KONTSEPTUAL ASOSLARI	75
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HISOB VA BIZNES JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	81
Artikova R.A.	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DIVIDEND TO'LASH QOBILİYATI KOEFFITSIYENTINING MAQBUL ORALIG'INI ANIQLASH VA UNING INVESTITSION SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	88
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
STRATEGIES TO RAISE AWARENESS OF NATURAL POLLUTION AMIDST RISING POPULATION DENSITY AND GDP PER CAPITA IN UZBEKISTAN	93
Axliddin Aropitdinovich Valiyev, Askarov Farhod Rakhmatovich	
РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ESG-ОРИЕНТИРОВАННОМ РАЗВИТИИ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ.....	99
Айматова Фарида Хуразовна	
KORXONALARDA INVESTITSION FAOLIYATINI RIVOJLANISHINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	107
Shukurillaev Jahongir Botir o'g'li	
DEHQON XO'JALIKLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA KREDITLAR MIQDORINI DIFFERENSIYALLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	113
Xakimov Zafar Ibragimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	118
Tadjimirzayev Anvar Abduvoxidovich, Batirova Raxima Abdujabborovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA HUDUDIY MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	124
Muhammadieva Nodira	
SUN'IY INTELLEKT DAVRIDA HUDUDIY RIVOJLANISHNI STATISTIK HISOBLASH METODOLOGIYASINI QAYTA BAHOLASH MEZONLARI (SCOPUS VA WEB OF SCIENCE DA INDEKSLANGAN ILMIY NASHRLAR TAHLILI ASOSIDA).....	131
Santjar Abdumurodovich Sattorov	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIY-IQTISODIY OMILLARI VA ISTIQBOLLARI	139
Allamuratova Perida Maxsetbaevna	

XORAZM VILOYATIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI VA AHAMIYATI	144
Ro'zmatova Farahongiz Bekmurotovna, Yarmetova Nargiza Shiximbayevna	
MAHALLIY VA XALQARO TURIZM BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI, TAMOIYILLARI VA MEXANIZMLARI	152
Alikulov Samar Abdurashidovich	
TRANSPORT XIZMATLARINING SOHALAR BO'YICHA TAQSIMOTI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TASNIFI	159
Karimova Shaxnoza Uktamovna	
RAQAMLI TO'LOVLAR VA O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV SHAFFOFLIGI	165
Ruziyeva Barno Yadgarovna	
TIJORAT BANKLARIDA CHAKANA TO'LOV XIZMATLARINI RAQAMLI MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	168
Maxmudov Boburbek Axmedjan o'g'li	
ESG-ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПОЛИМЕРНОЙ УПАКОВКИ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МИРОВЫЕ ПРАКТИКИ	172
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
MAJBURIY IJRO HARAkatLARINI RAQAMLASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	177
Matmuratova Nasiba Azatovna	
OZIQ-OVQAT KORXONALARIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI CHEKLOVCHI OMILLAR TAHLILI	181
Pulatov Abdulla	
INVESTITSION LOYIHALARNING IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA ULARNI MOLIYALASHTIRISH ISTIQBOLLARI	185
Nazarov Aziz Avazovich	
ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	190
Тажибаева Кызларгул Ажиниязовна	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING MAQSADLI PROGNOZ PARAMETRLARI	197
Omonova Nafisa Qahramon qizi	
MANAGEMENT STRATEGIES IN WOMEN'S BUSINESS: GENDER-SPECIFIC APPROACHES, INNOVATIVE MODELS, AND DIGITAL TRANSFORMATION	200
Ahrorova Asila	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARI INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	207
Hakimova Oydina Abdulhamidovna, Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
INSON TARAQQIYOTI INDEKSI VA UNI ANIQLAB BERUVCHI KO'RSATKICHLARNING KORRELYATSION-REGRESSION TAHLILI	212
Tursunov Rasul Tairovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА НА МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	218
Эргашева Феруза Насруллаевна	
ENHANCING THE METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TOURISM VILLAGES IN UZBEKISTAN	226
Khudaynazarova Dilorom Khayrullaevna	
THE ROLE OF INNOVATION IN ENSURING COMPETITIVENESS IN THE GREEN ECONOMY	231
Musadjanova Nargiza Abdvoxid qizi	
O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA INGLIZ TILINING O'RNI VA SAMARADORLIGI	238
Saodat Sadriddinova	
OLIY TA'LIMDA CHET TILLARNI O'QITISH UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	243
Saida Xabibullayeva	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИСКАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В СФЕРЕ ТУРИЗМА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	247
Исматиллаева Роза Тухтамуратовна, Тураева Сурия Тельмановна	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASHTERINING QIYMAT YARATISH UZLUKSIZ ZANJIRIDA AGROSERVIS XIZMATLARI KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	252
Kudratova Iroda Turdibayevna	
QISHLOQ XO'JALIGI IQTISODIYOTIDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI	257
Nurullayeva Raushan Koptleuovna, Nurimbetov Timur Uzaqbergenovich	
FIZIKA UMUMIY KURSIGA NANOTEKNOLOGIYA TUSHUNCHALARINI KIRITISHNING METODIK ASPEKTLARI VA KOMPONENTLARI	260
Sottarov Abduvali Umirqulovich	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK HISOBOTLAR VA ULARNING TUTGAN O'RNI.....	266
Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Rahmanova Sitara Bahodir qizi	
SANOAT KORXONALARIDA OPERATSION MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	277
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	

SANOAT KORXONALARIDA OPERATSION MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich

Andijon davlat universiteti

Iqtisodiyot kafedrası katta o'qituvchisi, iqtisod fanlari nomzodi

E-mail: satvoldievulugbek1965@gmail.com

ORCID: 0009-0001-6785-0160

Annotatsiya. Maqolada sanoat korxonalarida operatsion menejment samaradorligini oshirish yo'llari tahlil qilingan. Tadqiqotda asosiy vositalar, raqamlashtirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish masalalari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, inson resurslarini boshqarish hamda klaster sinergetikasining samaradorlikka ta'siri baholangan. Maqola ilmiy va amaliy tavsiyalar berib, korxonalarining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlarini yoritadi.

Kalit so'zlar: operatsion menejment, sanoat korxonalari, asosiy vositalar, samaradorlik, tekstil.

Abstract. The article analyzes ways to improve the efficiency of operational management in industrial enterprises. The study examines the optimization of production processes through the use of fixed assets, digitalization, and the implementation of innovative technologies. It also evaluates the impact of human resource management and cluster synergy on efficiency. The paper provides scientific and practical recommendations and highlights opportunities to enhance enterprise competitiveness.

Key words: operational management, industrial enterprises, fixed assets, efficiency, textile.

Аннотация. В статье анализируются пути повышения эффективности операционного менеджмента на промышленных предприятиях. В исследовании рассмотрены вопросы оптимизации производственных процессов за счет использования основных средств, цифровизации и внедрения инновационных технологий. Также оценено влияние управления человеческими ресурсами и кластерной синергии на эффективность. Статья содержит научные и практические рекомендации и раскрывает возможности повышения конкурентоспособности предприятий.

Ключевые слова: операционный менеджмент, промышленные предприятия, основные средства, эффективность, текстиль.

KIRISH

Mamlakat iqtisodiyotini izchil rivojlantirib borish va raqobatbardoshligini oshirish sharoitida yengil sanoat milliy iqtisodiyotning jadal rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Mustaqillik yillarida, ayniqsa, mazkur tarmoqqa alohida e'tibor qaratilayotganligi tufayli O'zbekiston nafaqat paxta xom ashyosi yetishtiruvchi, balki uni qayta ishlash salohiyati yuksalib borayotgan davlatlar qatoridan joy oldi.

Yengil sanoat tarmog'ini hozirgi paytda tovar va xizmatlar bozorining ajralmas bir butun bo'lagi sifatida qarash mumkin. Yengil sanoat milliy iqtisodiyot tarmoqlari orasida xalq iste'moli mollarini ishlab chiqaruvchi va bozor munosabatlari tizimida aholi ehtiyojlarini qondiruvchi eng katta tarmoq hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Sanoat korxonalarida operatsion menejment samaradorligini oshirish masalasi turli olimlar tomonidan atroflicha o'rganilgan. Jumladan, Nayjel Slak [1] ishlab chiqarish jarayonlarini strategik boshqarish va resurslardan samarali foydalanish masalalarini tahlil qilgan. Jey Hayzer va Barri Render operatsion menejmentni ta'minot zanjiri va barqaror rivojlanish bilan bog'liq holda o'rgangan. Jeyms Vomak [2] va Daniel Jons [3] Lean production konsepsiyasini ishlab chiqib, yo'qotishlarni kamaytirishga e'tibor qaratgan. Maykl Jorj [4] Six Sigma

orqali sifatni oshirish usullarini tadqiq etgan. Maykl Porter [5] raqobat ustunligini ta'minlash strategiyalarini asoslab bergan. Maykl Xammer [6] biznes jarayonlarini qayta tashkil etish g'oyasini ilgari surgan. Richard Cheyz [7] va F. Robert Jeykobs [8] operatsion va ta'minot zanjiri boshqaruvini integratsiyalashni o'rgangan. Uilyam Stivenson esa operatsion qaror qabul qilish modellarini tahlil qilgan [9].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda sanoat korxonalarida operatsion menejment samaradorligini oshirish masalasi tizimli yondashuv asosida o'rganildi. Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez, qiyosiy tahlil, statistik ma'lumotlarni qayta ishlash hamda ekspert baholash usullaridan foydalanildi. Shuningdek, "XXX-tekstil" xorijiy korxonasining asosiy vositalar bilan ta'minlanganligini ifodalovchi ko'rsatkichlar iqtisodiy jihatdan tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot obyekti sifatida o'rganilayotgan korxonada shartli ravishda "XXX-tekstil" deb nomlandi hamda u xorijiy korxonada 2015-yilda ish boshlagan. Faoliyati paxta xomashyosidan ip-kalava ishlab chiqarishga ixtisoslashgan. Paxta tolasini tarash, pitalash, piliklash, yigirish va qayta o'rash kabi to'rt bosqichdan iborat jarayon zamonaviy dastgohlarda bajarilmoqda. Korxonaning yillik ishlab chiqarish quvvati o'rtacha 1080 tonnani tashkil etadi. Ayni paytda korxonada 200 dan ortiq xodim mehnat qilmoqda, ularning aksariyati kasb-hunar kollejini bitirgan yoshlardir.

Korxonaning so'nggi yillardagi faoliyat natijalariga e'tibor beradigan bo'lsak, korxonada yildan-yilga samaraliroq faoliyat olib borayotganini kuzatish mumkin. Masalan, o'tgan yilgi natijalarga ko'ra, korxonada 5 milliard 618 million 472 ming so'mlik mahsulot ishlab chiqarildi. Bu ko'rsatkich 2023-yildagiga nisbatan qariyb ikki barobar oshdi.

2025-yilda korxonada yaratilgan mahsulotning qariyb 75 foizi eksport qilindi. Yaqin kelajakda eksport qilinadigan davlatlar sonini ko'paytirish rejalashtirilgan va bu orqali korxonada iqtisodiy salohiyatini yanada oshirish, barqarorlashtirish hamda jahon bozoriga bosqichma-bosqich chiqib borishga erishish mumkin. Buning uchun korxonadagi har bir resursdan oqilona foydalanish talab etiladi.

Aynan birinchi guruh ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishish mumkin:

1-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasining asosiy vositalari (Av.) holatini ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	2023-y.	2024-y.	2025-y.	2025-y.da 2023-y.ga nisbatan farqi (+,-)
1. Av. Umumiy mablag'lardagi hissasi	0,67	0,51	0,28	-0,39
2. Av.ning eskirish koeffitsiyenti	0,15	0,2	0,28	+0,13
3. Av.ning yaroqlilik koeffitsiyenti	0,85	0,80	0,72	-0,13

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, korxonada asosiy vositalarining umumiy mablag'lardagi hissasi 2023-yilda 67 foiz, 2024-yilda 51 foiz va 2025-yilda 28 foizni tashkil etgan, ya'ni 39 foizga pasayish kuzatilgan. Asosiy vositalar eskirish koeffitsiyenti 2023-yilda 0,15, 2024-yilda 0,2, 2025-yilda 0,28 ga teng bo'lib, ya'ni 0,13 ga oshgan. Asosiy vositalarning yaroqlilik koeffitsiyenti 2023-yilda 0,85, 2024-yilda 0,8, 2025-yilda 0,72 ga teng.

2-jadval. Asosiy vositalari bilan ta'minlanganlikni ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	Mazmuni	Aniqlanish formulasi
1. Fondlar bilan qurollanganlik darajasi	Bitta xodimga to'g'ri keladigan faol Av. qiymatini ifodalaydi	Av.f./Is
2. Texnik ta'minlanganlik koeffitsiyenti (Kt.t)	Ishlab chiqarish uskunalari summasining eng katta smenadagi ishchilar soniga nisbati	I.us/Is
3. Natijaning fondlilik darajasi (Fond sig'imi)	1 so'm natija qo'rsatkichiga qancha Av. summasi to'g'ri kelishini ko'rsatadi	Av/Q
4. O'z mablag'larining (Um.) Av. bilan ta'minlanganligi	1 so'm o'z mablag'lariga qancha Av. summasi to'g'ri kelishini yoki o'z mablag'larining kapitallashganlik darajasini ifodalaydi	Av/O'm

Yuqoridagi ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, korxonaning asosiy vositalarida eskirish jarayoni kuzatilgan va buning natijasida yaroqlilik koeffitsiyenti hamda umumiy mablag'lardagi hissasi pasayib ketgan.

Ikkinchi guruh ko'rsatkichlari asosiy vositalar bilan ta'minlanganlikni ifodalovchi ko'rsatkichlardir. Ikkinchi guruh ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishish mumkin:

3-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasi asosiy vositalar bilan ta'minlanganligini ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	2023-y.	2024-y.	2025-y.	2025-y.da 2023-y.ga nisbatan farqi (+,-)
1. Natijaning fondlilik darajasi (Fond sig'imi)	1,35	1,06	0,73	-0,62
2. O'z mablag'larining (Um.) Av. bilan ta'minlanganligi	1,28	1,06	0,38	-0,9

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, fond sig'imi 2023-yilda 1,35, 2024-yilda 1,06, 2025-yilda 0,73 ga teng bo'lib, ya'ni 0,62 ga pasaygan. O'z mablag'larining asosiy vositalar bilan ta'minlanganligi 2023-yilda 1,28, 2024-yilda 1,06, 2025-yilda 0,38 ga teng bo'lib, ya'ni 0,9 ga pasaygan. Bu natijalar shundan dalolat beradiki, asosiy vositalarning eskirishi hisobiga ko'rsatkichlar pasayib ketgan.

Uchinchi guruh ko'rsatkichlari asosiy vositalar samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlardir.

4-jadval. Asosiy vositalar samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	Nimani ifodalashi (mazmuni)	Aniqlanish formulasi
1. Av. Rentabelligi	Av. O'rtacha qiymatiga nisbatan	$SF/Av_{o,r}$
2. Av. Daromadliliigi	Av. o'rtacha qiymatiga necha foiz daromad to'g'ri kelishini ko'rsatadi	D/Av
3. Av. natijaviyligi (fond qaytimi)	1 so'm Av. o'rtacha qiymatiga qancha miqdorda natijaviy ko'rsatkichning (sotilgan mahsulot, tovar mahsuloti, tovar oboroti va h.k.) to'g'ri kelishini ifodalaydi	Q/Av

Uchinchi guruh ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishishimiz mumkin:

5-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasi asosiy vositalar samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	2023-y.	2024-y.	2025-y.	2025-y.da 2023-y.ga nisbatan farqi (+,-)
1. Av. Rentabelligi	0,01	0,02	0,08	+0,07
2. Av. Daromadliliigi	0,14	0,2	0,33	+0,19
3. Av. natijaviyligi (fond qaytimi)	0,78	0,97	1,31	+0,53

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, asosiy vositalar rentabelligi 2023-yilda 0,01, 2024-yilda 0,02, 2025-yilda 0,08 ga teng bo'lib, ya'ni 0,07 ga oshgan. Asosiy vositalar daromadliliigi 2023-yilda 0,14, 2024-yilda 0,02, 2025-yilda 0,33 ga teng bo'lib, ya'ni 0,19 ga oshgan. Asosiy vositalar natijaviyligi 2023-yilda 0,78, 2024-yilda 0,97, 2025-yilda 1,31 ga teng bo'lib, ya'ni 0,53 ga oshgan. Yuqoridagi ko'rsatkichlarning barchasida o'sish sur'atlari kuzatilgan.

Bu sur'atlarni ta'minlovchi omil sifatida ikki jihatni ko'rsatib o'tish mumkin: birinchidan, asosiy vositalar eskirishi hisobiga ularning o'rtacha qiymati yildan-yilga kamayib borgan; ikkinchidan, korxonaning moliyaviy faoliyatining asosiy natijalari — daromad, sof foyda va mahsulot sotishdan tushgan tushum sezilarli darajada oshgan.

Korxonaning aylanma mablag'larini o'rganib va tahlil qilib, ular bilan bog'liq ko'rsatkichlarni "XXX-tekstil" XK faoliyati bo'yicha aniqlab, natijalarni tahlil qilsak, dastlab korxonaning aylanma mablag'lari tarkibini ko'rib chiqamiz:

6-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasida aylanma mablag'lar tarkibining hisob-kitobi (2025-yil)

Ko'rsatkichlar	Yil boshida		Yil oxirida		O'zgarish	
	summasi, ming so'm	ulushi, %	summasi, ming so'm	ulushi, %	summasi, ming so'm	Ulushi, %
1. Ishlab chiqarish zaxiralari	69444	2	229720	2	+160276	-14
2. Tugallanmagan ishlab chiqarish	42022	1	121481	1	+79459	0
3. Tayyor mahsulot	942958	22	577915	6	-365043	-17
4. Qayta sotishga mo'ljallangan tovarlar	0	0	0	0	0	0
5. Pul mablag'lari	23748	1	5500099	50	+5476351	+49,5
6. Debitorlar	3133877	74	4433910	41	+1300033	-33
JAMI:	4212049	100	10863125	100		

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, aylanma mablag'lar tarkibida ishlab chiqarish zaxiralarning hajmi oshgan, ya'ni yil boshida 69 444 ming so'm, yil oxirida esa 229 720 ming so'mni tashkil etgan. Lekin, aylanma mablag'lar hajmining ko'payishi hisobiga ularning aylanma mablag'lardagi ulushi o'zgarmay qolgan. E'tiborli jihati shundaki, pul mablag'lari bir necha barobarga oshgan: yil boshida 23 748 ming so'm, yil oxirida 5 500 099 ming so'mni tashkil etgan. Debitorlar hajmida esa kamayish kuzatilgan, ya'ni yil boshida 3 133 877 ming so'm yoki aylanma mablag'larning 74 foizi, yil oxirida esa 41 foizni tashkil etib, demak 33 foizga pasayish kuzatilgan.

Aylanma mablag'lar tarkibida pul mablag'larining ko'payishi va debitorlarning kamayishi korxonaga faoliyati samaradorligini oshiradi. Chunki iqtisodiy munosabatlarda pul mablag'lari boshqa tovar va moddiy boyliklarga nisbatan afzalliklarga ega. Debitorlarning kamligi esa korxonaning sotish yoki xizmat ko'rsatish faoliyatidan olgan mablag'lari o'z vaqtida korxonaga yetib kelishini ta'minlaydi.

Ikkinchi guruh ko'rsatkichlari aylanma mablag'lar bilan ta'minlanganlikni ifodalovchi ko'rsatkichlardir. Bu guruh ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishishimiz mumkin:

7-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasida aylanma mablag'lar (Aym) bilan ta'minlanganlikni ifodalovchi ko'rsatkichlar

Ko'rsatkichlarning nomi	2023-y.	2024-y.	2025-y.	2025-y.da 2023-y.ga nisbatan farqi (+,-)
1. Aym. sig'imi, ya'ni 1 so'm natijaga (Q) to'g'ri keladigan Aym., so'm	0,92	1,01	1,93	+1,01
2. 1so'm asosiy vositalarga (Av) to'g'ri keladigan Aym., so'm	0,75	0,95	2,62	+1,87
3. Bitta xodimga (X) to'g'ri keladigan Aym., ming so'm	17655,8	20546,6	51241,2	+33585,4

Jadval ma'lumotlarini tahlil qilsak, misol uchun, aylanma mablag'lar sig'imi 2023-yilda 0,92, 2024-yilda 1,01, 2025-yilda 1,93 ga teng bo'lib, ya'ni 1,01 ga oshgan. 1 so'm asosiy vositalarga to'g'ri keladigan aylanma mablag'lar summasida hisobot davrida 1,87 ga o'sish kuzatilgan.

Bitta xodimga to'g'ri keladigan aylanma mablag'lar 2023-yilda 17 655,8 ming so'm, 2024-yilda 20 546,6 ming so'm, 2025-yilda 51 241,2 ming so'mni tashkil etib, ya'ni 33 585,4 ming so'mga ko'paygan. Umumiy qilib aytganda, aylanma mablag'lar bilan ta'minlanganlikni ifodalovchi ko'rsatkichlar har bir turi bo'yicha ijobiy natijalarga erishilgan.

Uchinchi guruh ko'rsatkichlari aylanma mablag'lar samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlardir. Bu guruh ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishishimiz mumkin:

8-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasi aylanma mablag'lar(Aym) samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlarni tahlili

Ko'rsatkichlarning nomi	2023-y.	2024-y.	2025-y.	2025-y. da 2023-y. ga nisbatan farqi (+, -)
1. Aym.ning aylanuvchanligi, kunlarda	720	720	514	-206
2. Aym.ning aylanuvchanlik koeffitsiyenti, martada	0,5	0,5	0,7	+0,3
3. Aym.ning rentabelligi	0,54	0,62	0,74	+0,2
4. Aym.ning daromadliligi	0,14	0,16	0,19	+0,05
5. Debitorlarning aylanuvchanligi (kunlarda)	270	269	284	+14

Korxonada aylanma mablag'lar samaradorligi ko'rsatkichlariga e'tibor bersak, aylanma mablag'lar aylanuvchanligi hisobot davrida 720 kundan 514 kunga tushgan bo'lsa-da, bu holat biroz salbiy, ya'ni bir yildan ortiq darajada saqlanib qolgan. Koeffitsiyent jihatidan qaralsa, 0,2 ga o'sish kuzatilgan. Aylanma mablag'lar rentabelligida 20 foiz o'sishga erishilgan. Aylanma mablag'lar daromadliligi 2023-yilda 0,14 bo'lsa, 2024-yilda 0,16, 2025-yilda 0,19 ni tashkil etib, ya'ni 0,05 ga oshgan. Debitorlarning aylanuvchanligi esa 14 kunga oshgan.

Umumiy olib qaralganda, aylanma mablag'lar bilan bog'liq deyarli barcha ko'rsatkichlarda ijobiy o'sish sur'atlari kuzatilgan. Ayrim kamchiliklarning umumiy o'sishga ta'siri sezilarli bo'lmagan.

Rentabellik ko'rsatkichlarini aniqlashdan maqsad — ularni aniqlash va tahlil qilish, shuningdek, ularga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish orqali ichki imkoniyatlarni aniqlash hamda tahlil qilinayotgan korxonada faoliyatining samaradorligini oshirish yo'llarini ishlab chiqishdan iboratdir.

Rentabellik ko'rsatkichlarini "XXX-tekstil" XK bo'yicha aniqlab chiqsak, quyidagi natijalarga erishishimiz mumkin:

9-jadval. "XXX-tekstil" xorijiy korxonasi rentabelligini ifodalovchi ko'rsatkichlar tahlili

Ko'rsatkichlarning nomi	2024-y.	2025-y.	2025-y. da 2024-y. ga nisbatan farqi (+,-)
1. Ishlab chiqarish faoliyati rentabelligi	1,62	8,74	+7,12
2. Sotilgan mahsulot rentabelligi	1,34	6,56	+5,22
3. Asosiy vositalar rentabelligi	0,02	0,08	+0,06
4. Aylanma mablag'lar rentabelligi	0,62	0,74	+0,12
5. Mehnat salohiyati rentabelligi	28151	173757	+145606
6. O'z mablag'lari rentabelligi	3,01	4,05	+1,04
7. Ishlab chiqarish fondlari rentabelligi	2,01	3,11	+1,1
8. Aktivlar rentabelligi	1,08	2,28	+1,2

Manba: "XXX-TEKSTIL" XK ma'lumotlari asosida tayyorlandi

Korxonada faoliyatining rentabellik ko'rsatkichlari yuqoridagi jadval orqali ko'rinib turibdiki, ishlab chiqarish faoliyatidagi rentabellik hisobot davrida 7,12 foizga o'sgan; sotilgan mahsulot rentabelligi 5,22 foizga oshgan; asosiy vositalar rentabelligi 0,06 ga; aylanma mablag'lar rentabelligi 0,12 ga; mehnat salohiyati rentabelligi 145 606 ming so'mga; o'z mablag'lari rentabelligi 1,04 foizga; ishlab chiqarish fondlari rentabelligi 1,1 foizga; aktivlar rentabelligi 1,2 foizga oshgan. Umumiy qilib aytganda, barcha rentabellik ko'rsatkichlarida o'sish sur'atlari kuzatilgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tahlildan ko'rinib turibdiki, "XXX-tekstil" XK so'nggi yillarda samarali rivojlanishga erishgan. Asosiy vositalarning eskirishi va umumiy mablag'lardagi hissasi pasaygan bo'lsa-da, ularning rentabelligi hamda daromadliligi sezilarli darajada oshgan. Aylanma mablag'lar bilan ta'minlanganlik va samaradorlik ko'rsatkichlari ham ijobiy o'zgarigan bo'lib, bu pul mablag'larining ko'payishi va debitorlarning kamayishi bilan bog'liq. Barcha rentabellik ko'rsatkichlari o'sishni namoyon etib, korxonaning iqtisodiy samaradorligi va eksport salohiyatining mustahkamlanishini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, resurslardan oqilona foydalanish va innovatsiyalarni joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Slack, N., & Brandon-Jones, A. (2019). Operations Management.
2. Heizer, J., Render, B., & Munson, C. (2020). Operations Management: Sustainability and Supply Chain Management.
3. Womack, J. P., & Jones, D. T. (2003). Lean Thinking.
4. George, M. L. (2002). Lean Six Sigma.
5. Porter, M. E. (1985). Competitive Advantage.
6. Hammer, M. (1990). Reengineering Work.
7. Chase, R. B., & Jacobs, F. R. (2018). Operations and Supply Chain Management.
8. Stevenson, W. J. (2021). Operations Management.
9. Gunasekaran, A. (2004). Agile Manufacturing.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
